

C-160/20. sz. ügy

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás**

A benyújtás napja:

2020. március 24.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Rechtbank Rotterdam (Hollandia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. március 20.

Felperesek:

Stichting Rookpreventie Jeugd

Stichting Inspire2Live

Rode Kruis Ziekenhuis BV

Stichting ClaudicatioNet

Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde

Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde

Accare, Stichting Universitaire en Algemene Kinder- en
Jeugdpsychiatrie Noord-Nederland

Vereniging Praktijkhoudende Huisartsen

Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en
Tuberculose

Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties

Nederlandse Vereniging Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde

Nederlandse Vereniging voor Cardiologie

Koepel van Artsen Maatschappij en Gezondheid

Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde

Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde

College van burgemeester en wethouders van Amsterdam

Alperes:

Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Az alapeljárás tárgya

Az alapeljárás tárgyát a piacról különösen a legmagasabb kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-kibocsátási szinteket túllépő füstszűrős cigarettákat kivonó rendszeti intézkedések elrendelése iránt a Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteithez (holland élelmiszer- és termékbiztonsági hatóság, Hollandia; a továbbiakban: NVWA) benyújtott kérelem képezi.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát a tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről és a 2001/37/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 2014/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 127., 1. o.; helyesbítések: HL 2015. L 150., 24. o.; HL 2016. L 40., 16. o.; HL 2018. L 307., 27. o.; HL 2019. L 255., 7. o.) 4. cikkének értelmezése és érvényessége képezi. E tekintetben ezen irányelv 24. cikkének (3) bekezdését is értelmezni kell.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésére az EUSZ 19. cikk (3) bekezdésének b) pontja és az EUMSZ 267. cikk alapján került sor.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) kérdés: Összeegyeztethető-e a 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében szabályozott, szabadon nem hozzáférhető ISO-szabványokon alapuló mérési módszer kialakítása az EUMSZ 297. cikk (1) bekezdésével (és a 216/2013/EU rendelettel), valamint az átláthatóság ezek alapjául szolgáló elvével?

2) kérdés: Úgy kell-e értelmezni és alkalmazni az ISO 4387, 10315, 8454 és 8243 szabványt, amelyekre a 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése hivatkozik, hogy az említett irányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmezése és alkalmazása során a kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-kibocsátást nemcsak az előírt

módszerrel kell mérni (és hitelesíteni), hanem azt más módon és eltérő intenzitással is lehet, illetve kell mérni (és hitelesíteni)?

3) a) kérdés: Ellentétes-e a 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése ezen irányelv alapelveivel és 4. cikkének (2) bekezdésével, valamint az Egészségügyi Világszervezet dohányzás visszaszorításáról szóló keretegyezménye [kihirdette: a 2005. évi III. tv.] 5. cikkének 3. bekezdésével azért, mert a dohányágazat szerepet játszott a 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében említett ISO-szabványok meghatározásában?

3) b) kérdés: Ellentétes-e a 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése ezen irányelv alapelveivel, az EUMSZ 114. cikk (3) bekezdésével, az Egészségügyi Világszervezet dohányzás visszaszorításáról szóló keretegyezményének célkitűzésével, valamint a Charta 24. és 35. cikkével azért, mert az abban előírt mérési módszerrel azért nem a füstszűrős cigaretták rendeltetésszerű felhasználás melletti kibocsátását mérik, mert e módszer nem veszi figyelembe a füstszűrőben található apró szellőzőlyukak hatását, amelyeket rendeltetésszerű felhasználás során nagyrészt elfednek a dohányos ajkai és ujjai?

4) a) kérdés: Milyen más mérési (és hitelesítési) módszert lehet, illetve kell alkalmazni, ha a Bíróság

– nemleges választ ad az 1) kérdésre?

– igenlő választ ad a 2) kérdésre?

– igenlő választ ad a 3) a) kérdésre és/vagy a 3) b) kérdésre?

4) b) kérdés: Ha a Bíróság nem tud választ adni a 4) a) kérdésre: a 2014/40 irányelv 24. cikkének (3) bekezdése szerinti helyzet áll-e fenn akkor, ha ideiglenesen nem áll rendelkezésre mérési módszer?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az Európai Unióról szóló szerződés: a 19. cikk (3) bekezdésének b) pontja

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés: a 114. cikk (3) bekezdése, 267. cikk és a 297. cikk (1) bekezdése

Az Európai Unió Alapjogi Chartája: 24. és 35. cikk

Az Európai Unió Hivatalos Lapjának elektronikus közzétételéről szóló, 2013. március 7-i 216/2013/EU tanácsi rendelet (HL 2013. L 69., 1. o.)

A tagállamoknak a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései közelítéséről és a 2001/37/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 2014/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv

(HL 2014. L 127., 1. o.; helyesbítések: HL 2015. L 150., 24. o.; HL 2016. L 40., 16. o.; HL 2018. L 307., 27. o.; HL 2019. L 255., 7. o.): (8) és (59) preambulumbekzdés, 1., 3. és 4. cikk, valamint a 24. cikk (3) bekezdése

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Nederlandse Grondwet (Hollandia alkotmánya): a 22. cikk 1. bekezdése

Wet van 10 maart 1988, houdende maatregelen ter beperking van het tabaksgebruik, in het bijzonder ter bescherming van de niet-roker (Tabaks- en rookwarenwet) (a dohányzás korlátozására, különösen a nemdohányzók védelmére irányuló intézkedésekről szóló, 1988. március 10-i törvény; rövid megnevezés: a dohányról és dohánytermékekről szóló törvény; Staatsblad 1988, 342); a 2. cikk 1. bekezdése, a 3. cikk 1. bekezdése, 14. cikk és a 17a. cikk 1., 2. és 4. bekezdése

Besluit van 14 oktober 2015, houdende samenvoeging van de algemene maatregelen van bestuur op basis van de Tabakswet tot één besluit (Tabaks- en rookwarenbesluit) (a dohánytörvény alapján elfogadott általános közigazgatási intézkedések egyetlen rendeletbe történő összefoglalásáról szóló, 2015. október 14-i rendelet; rövid megnevezés: a dohányról és dohánytermékekről szóló rendelet; Staatsblad 2015, 398): 2.1. cikk

Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 10 mei 2016, kenmerk 966398-150196-WJZ, houdende regels inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten (Tabaks- en rookwarenregeling) (a dohánytermékek és kapcsolódó termékek gyártására, kiszerezésére és értékesítésére vonatkozó szabályokról szóló, 2016. május 10-i 966398-150196 WJZ sz. egészségügyi, népjóléti és sportállamtikári rendelet; rövid megnevezés: a dohányról és dohánytermékekről szóló államtikári rendelet; Staatscourant 2016, 25446): 2.1. cikk

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 2018. július 31-i és 2018. augusztus 2-i levelükkel az alapeljárás felperesei azt kérték az NVWA-tól, hogy a fogyasztók részére Hollandiában értékesített füstszűrős cigarettákkal összefüggésben biztosítsa a 2014/40 irányelv 3. cikke szerinti legmagasabb kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-kibocsátási szintek rendeltetésszerű felhasználás melletti betartását. Emellett azt kérték az NVWA-tól, hogy rendészeti intézkedések útján vonja ki a piacról azokat a füstszűrős cigarettákat, amelyek esetében nem tartják be a kátrányra, nikotinra és szén-monoxidra vonatkozó legmagasabb kibocsátási szinteket.
- 2 Ez a kérelem a Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (állami közegészségügyi és környezetvédelmi intézet, Hollandia) 2018. június 13-i vizsgálatán alapul, amely szerint a „Canadian Intense” mérési módszer

alkalmazása mellett valamennyi Hollandiában értékesített füstszűrős cigaretta jelentősen túllépi a 2014/40 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében előírt legmagasabb kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-kibocsátási szinteket.

- 3 2018. szeptember 20-i határozatával az NVWA elutasította a Stichting Rookpreventie Jeugd kérelmét.
- 4 2019. január 31-i határozatával (a továbbiakban: megtámadott határozat) a Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (egészségügyi, népjóléti és sportállamtitkár, Hollandia) a Stichting Rookpreventie Jeugd panaszát mint megalapozatlant, a többi felperes panaszát pedig mint elfogadhatatlant elutasította.
- 5 A felperesek keresetet indítottak a megtámadott határozattal szemben a Rechtbank Rotterdam (rotterdami bíróság, Hollandia) előtt.

Az alapeljárásban részt vevő felek alapvető érvei

- 6 A felperesek véleménye szerint a füstszűrős cigaretták kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-kibocsátásának meghatározására a „Canadian Intense” mérési módszert kell alkalmazni, mert ez a módszer a 2014/40 irányelv 4. cikkében előírt mérési módszertől eltérően a füstszűrős cigaretták rendeltetésszerű felhasználás melletti kibocsátását méri.
- 7 E tekintetben a felperesek rámutatnak arra, hogy a dohánytermék-gyártók apró lyukakkal látják el a cigaretták füstszűrőjét, miáltal tisztább levegő szívható a füstszűrőn keresztül (úgynevezett szűrőszellőzés). Ez kisebb kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-tartalmat eredményez. Rendeltetésszerű felhasználás során azonban a dohányos nagyrészt elfedi e lyukakat az ujjával és az ajkaival, és ezért a 2014/40 irányelv 3. cikkében szabályozott legmagasabb kibocsátási szinteket jelentősen meghaladó mennyiségű kátrányt, nikotint és szén-monoxidot lélegez be. Az említett irányelv 4. cikkében előírt mérési módszer ezt nem veszi figyelembe, és ezáltal nem a rendeltetésszerű felhasználás melletti kibocsátást méri. A Hollandiában értékesített füstszűrős cigaretták ezért ártalmasabbak az egészségre, és hajlamosabbak függőséget okozni, mint azt a dohányosok az említett irányelv alapján gondolhatnák.
- 8 2018. szeptember 20-i határozatával az alperes elutasította a kérelmet. Véleménye szerint a 2014/40 irányelv 4. cikke nem teszi lehetővé az abban előírttól eltérő mérési módszer alkalmazását, a Hollandiában értékesített füstszűrős cigaretták pedig e mérési módszer alkalmazása mellett nem lépik túl az említett irányelv 3. cikke szerinti legmagasabb kibocsátási szinteket.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 9 A kérdést előterjesztő bíróságnak kérdései vannak a 2014/40 irányelv 4. cikkének értelmezését és érvényességét illetően.

- 10 Az említett irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint a cigaretta kátránykibocsátását az ISO 4387, nikotinkibocsátását az ISO 10315, míg szén-monoxid-kibocsátását az ISO 8454 szabvány alapján kell mérni, a kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-mérés pontosságát pedig az ISO 8243 szabványnak megfelelően kell meghatározni.
- 11 Ezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében az (1) bekezdésben említett mérést az illetékes tagállami hatóságok által engedélyezett és felügyelt laboratóriumokban kell hitelesíteni. Az említett laboratóriumok nem lehetnek a dohányágazat tulajdonában, illetve nem állhatnak a dohányágazat közvetlen vagy közvetett ellenőrzése alatt.

Az első kérdésről

- 12 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a 2014/40 irányelv 4. cikkében szabályozott mérési módszer az ISO-szabványokon alapul. Ezek nyilvánosan nem hozzáférhetők, hanem csak díjfizetés ellenében tekinthetők meg. Ezért felmerül a kérdés, hogy a jogalkotás ilyen módja összeegyeztethető-e az Európai Unió jogalkotási aktusainak közzétételére vonatkozó szabályozással, tehát az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő kihirdetésnek az EUMSZ 297. cikk (1) bekezdése (és a 216/2013 rendelet) szerinti kötelezettségével, valamint az átláthatóság elvével.

A második kérdésről

- 13 Ezen túlmenően nem egyértelmű, hogy kizárólag a 2014/40 irányelv 4. cikkében előírt mérési módszert lehet-e alkalmazni.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság ezzel összefüggésben rámutat arra, hogy az ISO 3308 szabvány, amelyre az említett irányelv 4. cikkében felsorolt valamennyi ISO-szabvány hivatkozik, maga is azt javasolja, hogy a kibocsátást az említett szabványokban említettől eltérő intenzitású gépi elszívással is mérjék meg.
- 15 Ha már magukból a 2014/40 irányelv 4. cikkében említett ISO-szabványokból is az következik, hogy a kátrány-, nikotin- és szén-monoxid-kibocsátást nemcsak az előírt módszerrel kell mérni (és hitelesíteni), hanem azt más módon és eltérő intenzitással is lehet, illetve kell mérni (és hitelesíteni), ez azzal járhat, hogy a 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell alkalmazni, hogy annak megállapításához, hogy a forgalomba hozott cigaretták túllépik-e a megengedett legmagasabb kibocsátási szinteket, nem elegendő a mérést (és hitelesítést) az ISO-szabványokban említett cigarettaszívató géppel elvégezni, illetve hogy e mérés eredménye semmiképpen sem mérvadó.

A harmadik kérdésről

- 16 A második kérdésre adandó nemleges válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság véleménye szerint a Bíróságnak egy előzetes döntéshozatalra előterjesztett

harmadik kérdésre is választ kell adnia. E kérdéssel arra vár választ a kérdést előterjesztő bíróság, hogy összhangban áll-e a 2014/40 irányelv 4. cikke szerinti mérési módszer ezen irányelv céljával, valamint a magasabb szintű jogszabályokkal.

- 17 A 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében előírt mérési módszereket a dohányágazat közreműködésével dolgozták ki.
- 18 Ezzel összefüggésben felmerül a kérdés, hogy ellentétesek-e az ilyen módon kidolgozott mérési és hitelesítési módszerek a 2014/40 irányelv előírásaival, ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdésének – amely szerint a mérést olyan laboratóriumokban kell hitelesíteni, amelyek nincsenek a dohányágazat tulajdonában, illetve nem állnak a dohányágazat közvetlen vagy közvetett ellenőrzése alatt – célkitűzésével és az Egészségügyi Világszervezet dohányzás visszaszorításáról szóló keretegyezménye 5. cikkének 3. bekezdésével, amely szerint a népegészségügyi politika meghatározása és megvalósítása során ezeket a politikákat meg kell védeni a dohányipar befolyásával szemben.
- 19 A kérdést előterjesztő bíróságban arra tekintettel, hogy a füstszűrős cigaretták füstszűrője apró szellőzőlyukakkal van ellátva, az a kérdés is felmerül, hogy a 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében említett mérési és hitelesítési módszerek összeegyeztethetők-e ezen irányelvnek az annak preambulumbekendéseiben és 3. cikkében kifejezésre jutó céljával.
- 20 Ha a füstszűrős cigaretták rendeltetésszerű felhasználása mellett nem valósul meg a legmagasabb kibocsátási szintekkel elérni kívánt cél, ez komolyan veszélyezteti a közegészség védelmének magas szintjére vonatkozó cél megvalósítását, amellyel összefüggésben a 2014/40 irányelv (8) preambulumbekendése szerint különös figyelemmel kell lenni a tudományos tényeken alapuló új fejleményekre. Ebben az esetben a kérdést előterjesztő bíróság nem tudja kizárni, hogy a 2014/40 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése ellentétes az EUMSZ 114. cikk (3) bekezdésével, az Egészségügyi Világszervezet dohányzás visszaszorításáról szóló keretegyezményének célkitűzésével, valamint a Charta 24. és 35. cikkével.

A negyedik kérdéstről

- 21 Ha a Bíróság igenlő választ ad a második kérdésre, felmerül a kérdés, hogy milyen más módszert lehet, illetve kell alkalmazni. A kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy ez a kérdés akkor is felmerül, ha a Bíróság nemleges választ ad az első kérdésre, és/vagy igenlő választ ad a harmadik kérdésre. Ezzel összefüggésben azonban a kérdést előterjesztő bíróság bizonytalan abban, hogy előírhat-e a Bíróság más módszert.
- 22 Ha a Bíróság nem tud választ adni az alkalmazható, illetve alkalmazandó más módszerrel kapcsolatos kérdésre, a kérdést előterjesztő bíróság meg szeretné tudni, hogy a 2014/40 irányelv 24. cikkének (3) bekezdése szerinti helyzet áll-e fenn akkor, ha ideiglenesen nem áll rendelkezésre mérési módszer. Az említett

rendelet szerint a tagállamok betilthatják a dohánytermékek vagy kapcsolódó termékek bizonyos kategóriáját az adott tagállamban fennálló sajátos helyzetre történő hivatkozással, és feltéve, hogy e rendelkezést a közegészség védelmének szükségessége indokolja.

MUNKADOKUMENTUM